

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 88/2025-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED] [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej URBAN & PARTNERS, s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Správneho súdu v Bratislave v konaní sp. zn. TT-44Sa/29/2022 po náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 596/2023-27 z 21. decembra 2023 takto

rozhodol:

1. Postupom Správneho súdu v Bratislave v konaní sp. zn. TT-44Sa/29/2022 po náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 596/2023-27 z 21. decembra 2023 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd.
2. Sťažovateľke **priznáva** finančné zadost'učinenie **500 eur**, ktoré **je** Správny súd v Bratislave **povinný** zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
3. Správny súd v Bratislave **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **949,17 eur** a zaplatiť ich jej advokátovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 27. januára 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom správneho súdu po predchádzajúcom náleze ústavného súdu s tým, že jej bude priznané finančné zadost'učinenie 5 000 eur.

II.

2. Predchádzajúcim nálezom ústavného súdu z 21. decembra 2023 bolo vyslovené, že postupom správneho súdu bolo porušené základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Správnemu súdu bolo prikázané konať bez zbytočných prietáhov a sťažovateľke bolo priznané finančné zadosťučinenie 1 400 eur. Ústavný súd vychádzal z toho, že sťažovateľka sa správnou žalobou z októbra 2020 proti žalovanému colnému úradu domáha ochrany proti kontrolným nákupom v jej prevádzke. Krajský súd uzneseniami z januára a februára 2021 zamietol návrhy sťažovateľky na odkladný účinok žaloby a uznesením z decembra 2021 konanie o žalobe zastavil. Proti tomu podala sťažovateľka v januári 2022 kasačnú sťažnosť, o ktorej bolo rozhodnuté v októbri 2022 tak, že toto uznesenie sa zrušuje. Vec bola v decembri 2022 vrátená krajskému súdu, z ktorého výkon súdnictva od júna 2023 prešiel na správny súd.

3. Po náleze ústavného súdu mal o žalobe sťažovateľky správny súd rozhodnúť na verejnom vyhlásení rozsudku 25. apríla a 12. septembra 2024, no oba termíny boli pre práceneschopnosť sudkyne zrušené. V septembri 2024 bola vec pridelená novej sudkyňi a následne v novembri 2024 ďalšiemu sudcovi, ktorý nariadil verejné vyhlásenie rozsudku na 20. marec 2025.

III.

4. Podľa sťažovateľky správny súd napriek príkazu konať bez zbytočných prietáhov naďalej nekoná a o jej žalobe nie je ani po viac ako štyroch rokoch od začatia konania a po viac ako roku od predchádzajúceho nálezu ústavného súdu rozhodnuté. Sťažovateľka zdôrazňuje, že konanie nie je právne či skutkovo náročné a k predĺženiu konania neprispela. Napokon odkazmi na rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva odôvodňuje výšku žiadaného finančného zadosťučinenia.

5. Správny súd poukazuje na vyjadrenie sudcu, ktorému bola vec pridelená v novembri 2024. Uvádza, že spis má viac než 300 listov vrátane rozsiahlej žaloby a vyjadrení oboch účastníkov konania. Správny súd uvádza, že po predchádzajúcom náleze vec uprednostnil a nariadil verejné vyhlásenie rozhodnutia, a preto nebol celkom nečinný. Napokon zdôrazňuje personálnu poddimenzovanosť a množstvo nerozhodnutých vecí.

IV.

6. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa skúma s prihliadnutím na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02). Prihliada sa aj na význam sporu pre sťažovateľku (II. ÚS 32/02).

7. Konanie, v ktorom sa sťažovateľka domáha ochrany proti kontrolným nákupom v jej prevádzke, patrí medzi konania, ktoré nepatria do štandardnej agendy správneho súdnictva. Z toho však nemožno vyvodiť, že by vec bola či už skutkovo, alebo právne osobitne zložitá. Sťažovateľka k predĺženiu konania neprispela. K prietahom tak došlo výlučne v dôsledku postupu správneho súdu. Je zrejmé, že vo veci stačí len vyhlásiť rozhodnutie. Správny súd tak neurobil napriek tomu, že od nálezu, ktorým mu bolo prikázané konať bez zbytočných prietáhov, uplynul viac než rok.

Aj keď možno uznať objektivitu prekážky v podobe práceneschopnosti sudkyne, táto skutočnosť nič nemení na fakte, že vo veci sťažovateľky bez jej zavinenia malo byť rozhodnuté tak, aby bol odstránený stav jej právnej neistoty.

8. Postup správneho súdu, ktorý bol po náleze konštatujúcom zbytočné prietahy sprevádzaný jeho nečinnosťou v trvaní ďalšieho viac než roka nesmeroval k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľky. Preto bolo podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ústavnej sťažnosti vyhovené a vyslovené, že postupom správneho súdu po predchádzajúcom náleze ústavného súdu bolo porušené základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. K tvrdeniam o personálnej poddimenzovanosti a zaťažnosti správneho súdu treba uviesť, že systémové zlyhania správy súdnictva nemôžu byť dôvodom zmarenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a nezbavujú štát zodpovednosti za prietahy. Účelom ústavnej sťažnosti nie je pomenovanie príčin prietahov alebo dospieť k záveru, či majú objektívny alebo subjektívny charakter. Dôležité je rozhodnúť, či k prietahom v konaní došlo.

9. Nebol dôvod vyhovieť ústavnej sťažnosti z dôvodu porušenia práva sťažovateľky podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže rozhodovanie o zákonnosti vykonania kontrolných nákupov zo strany colného úradu v rámci daňového dozoru nie je rozhodovaním súdu o občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti trestného obvinenia. Rovnako nebol dôvod na zopakovanie príkazu z predchádzajúceho nálezu na to, aby správny súd vo veci sťažovateľky konal bez zbytočných prietahov.

10. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušenia základného práva (IV. ÚS 210/04). Tak je to aj v tomto prípade, v ktorom jediným faktorom pri zistení porušenia ústavných práv sťažovateľky bola nečinnosť správneho súdu. S prihliadnutím na celkovú dĺžku a fázu konania, správanie sťažovateľky a postup súdu bolo sťažovateľke podľa čl. 127 ods. 3 ústavy priznané finančné zadosťučinenie 500 eur s tým, že vo zvyšnej časti jej návrhu nebolo vyhovené.

11. Zistené porušenie ústavných práv sťažovateľky odôvodňuje, aby jej správny súd podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nahradil trovy konania, ktoré jej vznikli právnym zastúpením a ktorých výška 949,17 eur bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), čo za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti 2 x 371 eur) s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 14,84 eur) predstavuje sumu 771,68 eur, k čomu treba podľa § 18 ods. 3 vyhlášky pripočítať daň z pridanej hodnoty v sume 177,49 eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. marca 2025

Robert Šorl
predseda senátu